

Nyári jégverés és következményei a Szentpéterfai erdőtömbben

2016. augusztus 15-én a vas megyei Szentpéterfa község határában található, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vagyonekezelésében lévő erdőtömb mintegy 2 km²-es északnyugati fekvésű részét rendkívül heves és intenzív nyári jégverés sújtotta.

A jégverés okozta kár a mezőgazdaságban és a kertészetben nem ismeretlen, évente milliárdos nagyságrendű kártételek keletkezhetnek. Az erdőgazdálkodásban dolgozók azonban szinte kivétel nélkül leélik életüket anélkül, hogy a jégverés erdőállománybeli pusztító hatásával találkozának.

Míg a mezőgazdaságban főként mennyiségi kárról beszélhetünk, a fák esetében inkább minőségi kárról, melynek mennyiségi hatásai csak jóval később jelentkeznek, ha egyáltalán tapasztalunk ilyet.

Fent említett vihar első, erdőállományt érintő következményeivel közvetlenül a vihart követően szembesültünk. A lombos fák szinte teljesen, az erdőtömbre oly jellemző erdeifenyők pedig 50–70%-ban elvesztették lomb- és tűlevél koronájukat. A lombos fák, főként a fiatalosok ezt követően heteken belül intenzív hajtásképzéssel elkezdtek visszapótolni hiányzó asszimilációs felületüket. Az erdeifenyőn semmi hasonló jelenségre nem lettünk figyelmesek.

Szeptember végére jöttek az első aggasztó felfedezések. Az érintett területen egyre több száradó erdeifenyőt lehetett látni. Október második felére nyilvánvalóvá vált, hogy nagy a baj. A területileg illetékes erdőfelügyelővel a helyszíni bejárás követően a 2016. évi vágástervből hátralévő Szentpéterfa 7A erdőrészlet erdeifenyő főfafajra alapozott pásztás felújítóvágását kénytelenek voltunk tarvágásra változtatni. Az ok prózai: az erdőrészletben található EF 80–90%-a elpusztult vagy pusztulófélben volt. A kitermelés során a faanyagban a csúcsi részek irányából már megjelent a kékülés.

Elkezdődött az erdőtömb vélhetően károsult erdőrészleteinek szisztematikus bejárása és szembecslés alapú kárfelvétele. 2016 decemberében a területet drónnal lerepültük, a kapott felvételek megerősítették a kár megdöbbentő nagyságát.

2017 januárjában közel 22 ezer bruttó m³-ról adtuk be az erdőterv-módosítást EÜ termelés miatt, amelyek következményeként 55,42 hektár erdőfelújítási kötelezettség keletkezésével kalkuláltunk. A keletkezett kár felszámolását a szükséges engedélyek birtokában azonnal megkezdtük.

Forwarderes kiszállítás a Szentpéterfai erdőtömbben, 2017 márciusában (Fotó: Nagy László/Erdészeti Lapok)

Az érintett erdőrészletek fafajösszetétele és a volumen miatt harveszteres fakitermelés mellett döntöttünk, a letermelt faanyag időjárásbiztos helyre történő kiszállítását forwarderek végezték. Az apadékot apríték-alapanyagként értékesítettük. A kárfelszámolást az értékes, véghasználat korú erdőrészletekkel kezdtük és folyamatosan haladunk a fiatalosok felé.

2017. májusra szembesültünk a ténnyel, hogy a jégverés a lombos fafajokat is megviselte, de nem komoly mértékben. Az ősszel hozott hajtások, nem tudtak befásodni, így azok a kemény télben elfagytak. Az érintett területen belül elhelyezkedő lombos fafajú felújítások csemetéin a jég több helyütt felszakította a kérget és bár hajtásképződésük tavasszal megindult, az állapotukat figyelembe véve végül 13 hektáron a visszavágás mellett döntöttünk.

2017 augusztusára nyilvánvalóvá vált, hogy a károk tovább növekszenek, újabb drónos repülést és kiértékelést követően ismét erdőterv-módosítást kellett kérni további bruttó 12 ezer m³ faanyag kitermeléséről. Újabb 35 hektár felújítási kötelezettségünk keletkezett.

A kár felszámolása jelenleg is folyamatban van. Ez időig mintegy bruttó 15 ezer m³ letermelésére került sor, a teljes kárfelszámolással várhatóan 2018 első felében végzünk.

Németh János

fahasználati műszaki vezető, Szombathelyi Erdészeti Zrt.

Szentpéterfa 12C légi felvétele 2016. december

Szentpéterfa 12C légi felvétele 2017. augusztus